

Завдання 2 – го етапу Всеукраїнської олімпіади з правознавства
10 клас **2019 – 2020 н. р.**

Завдання 1. Тести (максимум 10 балів)

1. Диспозиція, на відміну від санкції:

- а) не є обов'язковим елементом системи права;
- б) може бути альтернативною;
- в) може бути відсильною;
- г) може бути складною.

2. Публічно – правові відносини:

- а) мають переважно диспозитивний характер;
- б) можуть виникати не тільки за згодою, а й всупереч волі однієї із сторін;
- в) передбачають рівноправність учасників;
- г) виникають здебільшого на підставі договорів.

3. Зловживання правом:

- а) є різновидом правопорушення;
- б) є різновидом правової поведінки;
- в) може мати місце тільки у деяких галузях права;
- г) передбачає реалізацію правової норми всупереч меті, для якої норма була встановлена.

4. Альтернативна служба характеризується тим, що:

- а) той, хто її проходить, може обирати форму цієї служби на альтернативній основі;
- б) вона є заміною обов'язку стосовно захисту Вітчизни;
- в) передбачає підготовку перед початком її (альтернативної служби) проходження;
- г) у разі ухилення від її проходження передбачає притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

5. Прокурор представляє у суді:

- а) інтереси фізичних осіб;
- б) інтереси юридичних осіб;
- в) інтереси держави у виключних випадках;
- г) інтереси територіальної громади у виняткових випадках.

6. Якщо правочин вчинений малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності протягом місяця не був схвалений батьками (усиновлювачами) чи опікуном, то:

- а) він є нікчемним; б) він може бути визнаний недійсним;
- в) він визнається недійсним; г) він може бути оскаржений до органу опіки та піклування.

7. Чоловік та дружина можуть набувати право власності на майно на праві спільної сумісної власності шляхом:

- а) успадкування майна за заповітом;
- б) набуття права спільної сумісної власності на майно набуто за час шлюбу;
- в) внесення положення до шлюбного договору, відповідно до якого майно, набуто подружжям на праві спільної часткової власності вважатиметься таким, що набуто на праві спільної сумісної власності;
- г) укладання договору про припинення виплати аліментів у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно.

8. У випадку припинення трудового договору за угодою сторін, строк припинення трудових відносин:

- а) встановлюється законом;
- б) встановлюється за домовленістю сторін трудового договору;
- в) встановлюється у колективному договорі;
- г) встановлюється за домовленістю між роботодавцем і профспілковим комітетом.

9. При необхідній обороні:

- а) шкода завдається третім особам;
- б) завдана шкода має бути меншою ніж відвернута;
- в) шкода, завдана посяганням, не підлягає відшкодуванню;
- г) перевищення її меж завжди тягне за собою кримінальну відповідальність.

10. За порушення закону щодо функціонування і застосування української мови як державної винних осіб може бути притягнуто до відповідальності:

- а) політичної;
- б) конституційної;
- в) адміністративної;
- г) кримінальної.

Завдання 2. Розкрийте зміст понять (максимум 10 балів):

1. Адвокатура. 2. Форма держави. 3. Кримінальний проступок. 4. Булінг. 5. Шлюб.

Завдання 3. Поясніть у чому полягає відмінність між (максимум 15 балів):

1. Виправними роботами та суспільно корисними роботами. 2. Пособником злочину та виконавцем злочину. 3. Дієздатністю неповнолітньої особи та дієздатністю малолітньої особи.

Завдання 2 – го етапу Всеукраїнської олімпіади з правознавства

11 клас

2019 – 2020 н. р.

Завдання 1. Тести (максимум 10 балів)

1. Оберіть правильне твердження:

- а) Україна є парламентською республікою та унітарною державою;
- б) Україна є президентською республікою та унітарною державою;
- в) Україна є парламентсько – президентською республікою та федеративною державою;
- г) Україна є парламентсько - президентською республікою та унітарною державою;

2. До спільних ознак парламентської республіки та конституційної монархії можна віднести:

- а) парламент, наділений усією повнотою законодавчої влади та певними контролюючими функціями, має право виражати вотум недовіри уряду, і може відправити його у відставку;
- б) парламент стримується і урівноважується главою держави;
- в) закони та інші рішення, ухвалені парламентом, можуть бути відхилені главою держави;
- г) наявність жорсткого поділу влади.

3. Число суддів у Конституційному Суді України та Верховному Суді України становить відповідно:

- а) 18 та 100 суддів; б) 16 та 100 суддів; в) 18 та 200 суддів; г) 18 та 150 суддів.

4. Галузь права є:

- а) первинним елементом системи права;
- б) базовим рівнем поєднання правових норм;
- в) центральним елементом системи права;
- г) базовим рівнем поєднання інститутів права.

5. Іноземці не можуть бути в Україні власниками земель:

- а) рекреаційного призначення;
- б) сільськогосподарського призначення;
- в) оздоровчого призначення;
- г) водного фонду.

6. Правом на відшкодування моральної шкоди наділені:

- а) держава і фізичні особи;
- б) територіальна громада і юридичні особи приватного права;
- в) фізичні та юридичні особи;
- г) держава і юридичні особи приватного права.

7. Подружжю майно може належати на праві:

- а) спільної часткової власності та спільної сімейної власності;
- б) спільної сумісної власності та спільної сімейної власності;
- в) спільної часткової власності та сімейної колективної власності;
- г) спільної часткової власності та спільної сумісної власності;

8. Для розгляду індивідуальних трудових спорів на підприємстві створюється:

- а) примирна комісія;
- б) трудовий арбітраж;
- в) комісія по трудових спорах;
- г) служба з питань посередництва і примирення.

9. Жертві булінгу завжди завдається шкода:

- а) фізична;
- б) психічна;
- в) економічна;
- г) матеріальна.

10. Дія Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» не поширюється на:

- а) сферу приватного спілкування та здійснення релігійних обрядів;
- б) сферу здійснення посадовими особами представницьких функцій;
- в) сферу діяльності дипломатичних представництв України;
- г) сферу початкової освіти.

Завдання 2. Розкрийте зміст понять (максимум 10 балів):

1. Федерація. 2. Референдум. 3. Трудовий договір. 4. Кримінальне правопорушення. 5. Шлюбний договір.

Завдання 3. Поясніть у чому полягає відмінність між (максимум 15 балів):

1. Кримінальним проступком та адміністративним проступком. 2. Підбурювачем злочину та виконавцем злочину. 3. Активним виборчим правом та пасивним виборчим правом.

Завдання 2 – го етапу Всеукраїнської олімпіади з правознавства
9 клас **2019 – 2020 н. р.**

Завдання 1. Тести (максимум 10 балів)

1. Виключно у письмовому вигляді існують норми:

а) звичаєві; б) моралі; в) релігійні; г) корпоративні.

2. Найвищу юридичну силу має:

а) конституція держави; б) указ глави держави; в) рішення уряду держави;
г) міжнародний договір, учасником якого є держава.

3. Не є джерелом права в Україні:

а) правовий звичай; б) правовий прецедент; в) нормативно – правовий акт; г) нормативний договір.

4. Національною та територіальною може бути:

а) унітарна держава; б) республіка; в) федерація; г) монархія.

5. Особа стає громадянином України:

а) з досягненням повноліття; б) з моменту народження; в) з моменту отримання паспорта;
г) з досягненням шістнадцятирічного віку.

6. Двоє шістнадцятирічних юнаків заблукали в лісі. Через дві доби, вкрай виснажені і голодні, вони натрапили на мисливський будиночок. Вони проникли всередину цього приміщення, виламавши двері і знайшли там деякі продукти, зокрема сухарі, а також питну воду. Все це було ними спожито. Юнаки діяли у стані:

а) діяння пов'язаного з ризиком; б) необхідної оборони; в) крайньої необхідності; г) психічного примусу.

7. Зловживання правом:

а) є різновидом правопорушення;
б) є різновидом правової поведінки;
в) може мати місце тільки у деяких галузях права;
г) передбачає реалізацію правової норми всупереч меті, для якої норма була встановлена.

8. Офіційне тлумачення Конституції України здійснюється у зв'язку із зверненням до Суду із:

а) конституційним зверненням; б) конституційним позовом;
в) конституційною скаргою; г) конституційним поданням.

9. Кіндрат викрав з підприємства викрутку. За це його може бути притягнуто до відповідальності:

а) цивільної, матеріальної та кримінальної; б) цивільної, адміністративної та кримінальної;
в) дисциплінарної, цивільної та кримінальної; г) матеріальної, дисциплінарної та адміністративної.

10. У залежності від того чи мають учасники правовідносин взаємні права та обов'язки, чи одна із сторін правовідносин наділена тільки правом, а інша - обов'язком, правовідносини можуть бути:

а) односторонніми та двосторонніми; б) абсолютними та відносними;
в) майновими та немайновими; г) договірними та позадоговірними.

Завдання 2. Розкрийте зміст понять (максимум 10 балів):

1. Джерело права. 2. Система права. 3. Громадянство. 4. Унітарна держава. 5. Юридична відповідальність.

Завдання 3. Поясніть у чому полягає відмінність між (максимум 15 балів):

1. Звичаями та нормами права. 2. Республікою та монархією. 3. Набуттям громадянства за народженням та набуттям громадянства через прийняття до громадянства.

Завдання 4. Логічні послідовності (максимум 9 балів).

1. Розташуйте у правильній послідовності чинники, які сприяли виникненню держави:

а) зростання продуктивності праці; б) удосконалення знарядь праці; в) розшарування суспільства на соціальні групи;
г) поява надлишків виробництва.

2. Розташуйте види республік у порядку зростання повноважень глави держави:

а) президентсько-парламентська; б) президентська; в) парламентсько-президентська; г) парламентська.

3. Розташуйте складові системи права у логічній послідовності від меншого до більшого:

а) диспозиція; б) галузь права; в) інститут права; г) норма права.

Завдання 5. У кожній з нижче наведених ситуацій визначте галузь права, яке регулює ті правовідносини, у які вступили їх учасники (максимум 6 балів):

Ситуація 1. Приватний стоматолог Сергій видалив зуба Мартину.

Ситуація 2. Подружжя Петрових усиновило Павла.

Ситуація 3. Гізеллу було зараховано до 10-го класу одного із комунальних навчальних закладів міста Кропивницького.

Ситуація 4. Ернеста було зареєстровано кандидатом у депутати однієї із районних рад Тернопільської області.

Ситуація 5. Гаврила було прийнято на роботу у магазин вантажником.

Ситуація 6. Максим вчинив розбійний напад на відділення Ощадбанку.

Завдання 6. Дайте розгорнуту відповідь (максимум 10 балів):

Назвіть обставини, які виключають юридичну відповідальність

Максимальна кількість балів за виконання всіх завдань - 60.

Час роботи - 3,5 год.

1. feladat. Tesztek (maximum 10 pont)

1. A felsoroltak közül melyik normának lehet kizárólag írott formája:

a) szokások; б) erkölcsi; в) vallási; r) korporatív.

2. Legnagyobb erejű normatív-jogi okirat:

a) alkotmány; б) elnöki rendelet; в) kormányrendelet;
r) az állam által megkötött nemzetközi szerződés.

3. Nem jogforrás Ukrajnában:

a) jogszokás; б) jogi precedens; в) normatív-jogi okirat; r) normatív szerződés.

4. Nemzeti és területi is lehet:

a) unitárius állam; б) köztársaság; в) föderáció; r) monarchia.

5. Mikor válik valaki Ukrajna állampolgárává?

a) felnőtté válásakor; б) születésekor; в) mikor kézhez kapja személyi igazolványát;
r) 16 éves korától.

6. Két 16 éves fiú eltévedt az erdőben. Kétnapos bolyongás után kifaradva és éhesen egy erdészlakhoz érkeztek. Miután feltörték az ajtaját, bementek oda. Az erdészlakban talált kétszersültet és vizet elfogyasztották. Milyen körülmények között cselekedtek a fiúk?

a) veszélyhelyzetben; б) szükséges önvédelem helyzetében; в) végszükség esetén; r) lelki kényszer alatt.

7. A joggal való visszaélés:

a) a jogsértés egyik fajtája;
б) a jogi viselkedés egyik fajtája;
в) csak egyes jogágaknál lehetséges;
r) a jogi norma olyan alkalmazása, ami ellentmond a jogi norma létrehozása céljának.

8. Milyen beadvánnyal kell fordulni a bírósághoz az alkotmány hivatalos értelmezése ügyében?:

a) alkotmányos beadvánnyal; б) alkotmányos kereset;
в) alkotmányos panasz; r) alkotmányos előterjesztés.

9. Kindrát ellopott egy csavarhúzó a munkahelyéről. Milyen felelősségre lehet őt ezért vonni?

a) polgárjogi, anyagi, büntetőjogi; б) polgárjogi, közigazgatási, büntetőjogi;
в) fegyelmi, polgárjogi, büntetőjogi; r) anyagi, fegyelmi, közigazgatási.

10. Attól függően, hogy a jogviszony résztvevőinek vannak-e kölcsönös jogai és kötelességei, vagy a jogviszony egyik résztvevőjének csak joga, a másiknak meg csak kötelessége van, a jogviszony lehet:

a) egyoldalú és kétoldalú; б) abszolút és viszonylagos;
в) tulajdonjogi és nem tulajdonjogi; r) szerződéses és szerződésen kívüli.

2. feladat Magyarazzátok meg a fogalmakat (maximum 10 pont):

1. Jogforrások. 2. Jogrendszer. 3. Állampolgárság. 4. Unitárius állam. 5. Jogi felelősség.

3. feladat Magyarazzátok meg a különbséget (maximum 15 pont):

1. Szokások és jogi normák között. 2. Köztársaság és monarchia között. 3. A születéskor elnyert állampolgárság és az állampolgárság felvétele között

4. feladat. Logikai sorok (maximum 9 pont).

1. Állítsátok logikai sorrendbe az államiság létrejöttét elősegítő tényezőket:

a) a munkatermelékenység növekedése; б) a munkaeszközök tökéletesedése; в) társadalmi vagyoni rétegződés;
r) termékfölösleg létrejötte.

2. Állítsátok sorrendbe a köztársasági kormányzati formákat az államfői jogkörök növekedésének függvényében:

a) elnöki-parlament; б) elnöki; в) parlamenti-elnöki; r) parlamenti.

3. Állítsátok sorrendbe a jogrendszer összetevőit az egyszerűtől az összetett felé:

a) diszpozíció; б) jogág; в) jogintézmény; r) jogi norma.

5. feladat A felsorolt esetek mindegyikében állapítsátok meg a jognak azt az ágát, amely az adott esetben szereplők jogviszonyát szabályozza (maximum 6 pont):

1. eset Szerhij magán praxist folytató fogorvos kihúzta Martin fogát.

2. eset A Pertov házaspár örökbe fogadta Pált.

3. eset Gizella felvételt nyert Kropivnickij város egyik kommunális tulajdonban lévő iskolájának 10. osztályába.

4. eset Ernő Ternopil megye egyik járási tanácsának képviselő-jelöltjeként jegyezték be.

5. eset. Havrilót az egyik üzletben anyagmozgatóként alkalmazták.

6. eset Maxim rablótámadást hajtott végre az Ocsadbank egyik fiókja ellen.

6. feladat Adjatok kimerítő választ (maximum 10 pont):

Nevezzétek meg azon körülményeket, amelyek kizárják a jogi felelősségre vonást.

Максимальна кількість балів за виконання всіх завдань - 60.